

V zadevi **Gashi proti Sloveniji**,

je senat Evropskega sodišča za človekove pravice (Tretja sekcija) v sestavi:
gospod J. HEDIGAN, predsednik senata, gospod B.M. Zupančič,
gospod L. Caflisch,
gospod V. Zagrebelsky,
gospod E. MYER,
gospod David Thar Bjorgvinsson, gospa I. ZIEMELF, sodniki,
in gospod V. BERGER, sodni tajnik,

po posvetovanju za zaprtimi. vrati 6. aprila 2006, izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva je bila sprožena s pritožbo (št. 37057/02) proti Republiki. Sloveniji, ki jo je pri sodišču na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovi pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: Konvencija) 7. oktobra 2002 vložil slovenski državlján, gospod Ragip Gashi (v nadaljevanju: pritožnik).
2. Pritožnika je zastopala Odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (v nadaljevanju: Vlada) je zastopal njen zastopnik gospod L. Bembič, generalni državni pravobranilec.
3. Pritožnik je na podlagi prvega odstavka 6. člena Konvencije zatrjeval, da je bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bil udeležen kot stranka, predolgo. Navajal je tudi pomanjkanje učinkovitega domačega pravnega sredstva v zvezi s predolgim trajanjem sodnega postopka (13. člen Konvencije).
4. Dne 7. septembra 2004 je Sodišče odločilo, da o pritožbi glede dolgega trajanja postopka in pomanjkanja učinkovitih pravnih sredstev v zvezi s tem obvesti Vlado. V skladu s tretjim. odstavkom 29. člena Konvencije je odločilo, da hkrati odloči o dopustnosti pritožbe in utemeljenosti zadeve.

DEJSTVA

1. Pritožnik je bil rojen leta 1943 in živi v Celju.
 2. Doe 9. maja 1996 se je pritožnik poškodoval v prometni nesreči. Povzročitelj nesreče je ime{ sklenjeno zavarovanje pri zavarovalnici ZT.
 - 7, Dne 6. maja 1997 je pritožnik vložil tožbo proti ZT pri Okrožnem sodišču v Celju in zahteval odškodnino v višini 5.150.000 SIT (približno 21.400 EUR) za utrpele poškodbe.
- Med 29. majem 1997 in 11. majem 2005 je pritožnik vložil trinajst pripravljalnih vlog in predlagal dokaze.

Med 20. novembrom 1997 in 6. marcem 2002 je pritožnik petkrat zaprosil, da se določi datum za obravnavo.

Od osmih obravnav med 15. oktobrom 1999 in 5. decembrom 2003 ni bila nobena preložena na zahtevo pritožnika.

Med postopkom je sodišče določila tri sodne izvedence medicinske stroke. Sodišče je pridobilo tudi dodatno izvedensko mnenje.

Postopek še ni. zaključen.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA in 13. ČLENA KONVENCIJE

1. Pritožnik se je pritožil zaradi nerazumno dolgega trajanja postopka. Skliceval se je na prvi odstavek 6. člena Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... v razumnem roku odloča. _ . sodišče.«

2. Vsebinsko je pritožnik nadalje navajal, da pravna sredstva, ki so v Sloveniji na voljo glede nerazumno dolgih sodnih postopkov, niso učinkovita. 13. člen Konvencije določa:

»Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Dopustnost

3. Vlada se je sklicevala na to, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

4. Pritožnik je izpodbijal to navedbo in trdil, da domača pravna sredstva niso bila učinkovita.

5. Sodišče ugotavlja, da je obravnavana pritožba podobna zadevam *Belinger in. Lukenda (Belinger v. Slovenija (odl.)*, št. 42320/98, 2. oktober 2001, in *Lukenda v. Slovenija*, št. 23032/02, 6. oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanju domačih pravnih sredstev, saj je ugotovilo, da pravna sredstva, ki jih je pritožnik imel na voljo, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi *Lukenda*, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.

6. Kar zadeva obravnavano zadevo, Sodišče ugotavlja, da Vlada ni predložila nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi moralo Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.

7. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu tretjega odstavka 35. člena Konvencije. Prav tako ni nedopustna iz katerih koli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B. Utemeljenost zadeve I. Prvi odstavek 6. člena

1. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 6. maja 1997, na dan, ko je pritožnik vložil tožbo pri Okrožnem sodišču v Celju, in se še ni končalo. Upoštevano obdobje je torej trajalo več kot osem let in enajst mesecev na eni stopnji sojenja.

2. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bit pomen sporne zadeve za pritožnika (gt.. med drugim *Frydlender v. Francija [GC]*, št. 30979/96, odstavek 43, ESČP 2000-VII).

3. Po proučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, daje bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in ni izpolnilo zahteve po sojenju v razumnem roku.

Prišlo je torej do kršitve prvega odstavka 6. člena.

2. 13. člen

1. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen Konvencije zahteva, da se zagotovi učinkovito pravno sredstva pred domačimi oblastmi za zatiranje kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz prvega odstavka 6. člena (gl. *Kudla v. Poljska [GC]*, št. 30210/96, odstavek 156, ESČP 2000-XI). Sodišče ugotavlja, da je ugovore in trditve, ki jih je predložila Vlada, zavrnilo v prejšnjih zadevah (gl. *Lukenda*, naveden zgoraj) in ne vidi razloga, da bi. v obravnavani zadevi prišlo do drugačnega zaključka.

2. Zato Sodišče meni, da je v obravnavani zadevi prišlo do kršitve 13. člena zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnik mogel pridobiti odločbo, na podlagi katere bi lahko uveljavljal svojo pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa prvi. odstavek 6. člena.

H. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

3. 41.. člen Konvencije določa:

»Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje. a

~

A. Škoda

- 21. Pritožnik je zahteval 15.000 EUR (eurov) za nepremoženjsko škodo.
- 22. Vlada je zahtevku oporekala.

23. Sodišče ocenjuje, da je pritožnik gotovo utrpel nepremoženjsko škodo. Po prostem preudarku mu po tej postavki Sodišče prisoja 8.000 EUR (eurov).

B. Stroški

- 24. Pritožnik je zahteval tudi približno 1.070 EUR (eurov) za stroške postopka pred Sodiščem.
- 25. Vlada je zahtevku oporekala po višini.

26. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov le, če dokaže, da so dejansko nastali, da so bili potrebni in da so razumno visoki. Sodišče ugotavlja, da so pritožnikovi odvetniki, ki so zastopali tudi pritožnika v zadevi *Lukenda* (navedeni zgoraj), vložili približno 400 pritožb, ki so, razen kar se tiče dejstev, praktično enake kot obravnavana. Zato Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih merit ocenjuje, da je pritožniku razumno prisoditi znesek 1.000 EUR (eurov) za stroške postopka pred Sodiščem.

C. Zamudne obresti

27. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, zvišani za tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

- 1. *razglaša*, daje pritožba dopustna;
- 2. *razsoja*, daje prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena Konvencije;
- 3. *razsoja*, daje prišlo do kršitve 13. člena Konvencije;
- 4. *razsoja*:
- e. da mora tožena država pritožniku v treh mesecih od dne, ko postane po drugem odstavku. 44. člena Konvencije sodba dokončna, plačati 8.000 EUR (osem tisoč eurov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč eurov) za stroške postopka, zvišano za morebitni davek;
- f. da se po izteku navedenih treh mesecev do plačila obračunajo na navedene zneske linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, zvišani za tri odstotne tačke;

5. *zavrne* v preostalem delu pritožnikov zahtevke po pravičnem zadoščenju.

Sodba je napisana v angleščini in pisno notificirana 27. aprila 2006 v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Vincent BERGER John HEDIGAN
sodni tajnik predsednik senata